

๔. สุริยตีปภาวปัญหา ๗๑

พระราชชาตรีถามว่า "พระผู้เป็นเจ้านาคเสน พระอาทิตย์ย่อมร้อนกล้าในหมันตฤดู ในคิมหฤดูไม่ร้อนกล้าเหมือนอย่างนั้น เพื่อประโยชน์อะไร?"

พระเถรเจ้าทูลว่า "ขอถวายพระพร รุกีและหมอกไม่เข้ากระทบแล้วในคิมหฤดู, ละอองทั้งหลายกำเริบแล้วเพราะลม, พุ่งไปในอากาศหมอกทั้งหลายเป็นของหนาในอากาศ และลมใหญ่พัดเหลือประมาณ; อากูลต่าง ๆ ทั้งปวงเหล่านั้นประมวลมาแล้วเสมอ ย่อมปิดรัศมีพระอาทิตย์เสีย; เพราะเหตุนั้น ในคิมหฤดูพระอาทิตย์ย่อมร้อนน้อย."

ขอถวายพระพร แผ่นดินในเบื้องใต้เป็นของเย็น ในหมันตฤดู, มหาเมฆในเบื้องบนเป็นของปรากฏแล้ว รุกีและหมอกเป็นของสงบแล้ว, และละอองละเอียด ๆ ย่อมเที่ยวไปในอากาศ อากาศปราศจากมลทินแล้วด้วย ลมในอากาศย่อมพัดไปอ่อน ๆ ด้วย; รัศมีของพระอาทิตย์ทั้งหลายเป็นของสะอาด เพราะความเว้นโทษเหล่านั้น, ความร้อนของพระอาทิตย์พิเศษแล้วจากเครื่องกระทบ ย่อมร้อนเกินเปรียบ, พระอาทิตย์ย่อมร้อนกล้าในหมันตฤดู ในคิมหฤดูย่อมไม่ร้อนอย่างนั้น เพราะเหตุอันใด ชื่อนี้เป็นเหตุอันนั้นในความร้อนกล้าและร้อนอ่อนนั้น."

ร. "พระผู้เป็นเจ้านาคเสน พระอาทิตย์พ้นแล้วจากความจัญไรทั้งปวงย่อมร้อนกล้า, พระอาทิตย์ประกอบด้วยเครื่องเศร้าหมองมีเมฆเป็นต้นย่อมไม่ร้อนกล้า."